

DECIZIE**ÎN NUMELE LEGII**

24 iunie 2016

mun.Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Avînd în componența sa:

Președintele ședinței judiciare judecător

Dina Rotarciuc

Judecătorii

Borislav Babenco și Sergiu Furdul

Grefierul

Marian Sacuțanu

Cu participarea:

Procurorului

Vasile Bolduratu

Avocatului

Victor Muruziuc

Inculpatului

Alexandru Gasacinschi

judecînd în ședință publică, apelul declarat de către inculpatul Gusacinschi Alexandru Tudor împotriva sentinței judecătorei Militare din 14 aprilie 2016, în cauza penală de acuzare a lui:

Gusacinschi Alexandru Tudor, născut 13 iulie 1984, moldovean, cetățean al Republicii Moldova, originar și locuitor al mun. Chișinău str. P. Zadnipru, 14, ap. 66, studii superioare, supus militar, fost colaborator al DIP, în funcția de ofițer de serviciu al serviciului regim, supraveghere și pază a penitenciarul nr. 10-Goian, căpitan de justiție, căsătorit, un copil minor la întreținere și soția șomer, fără antecedente penale,

învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin.(1) Cod Penal RM.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1). 02.03.2016 - 14.04.2016 - prima instanță

2). 04.05.2016 - 24.06.2016 - instanța de apel

Asupra apelului în cauză, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința judecătorei Militare din 14 aprilie 2016, Gusacinschi Alexandru Tudor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin.(1) Cod Penal RM, stabilindu-i pedeapsă sub formă de amendă penală în mărime de 250 unități convenționale, adică suma de 5 000 lei și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani.

S-a obligat Gusacinschi Alexandru Tudor să achite amendă în termen de o lună.

Pîna la intrarea sentinței în vigoare, s-a aplicat față de Gusacinschi Alexandru Tudor măsura preventivă sub formă de obligarea de a nu părăsi țara.

Corpul delict: CVC – discul, s-a dispus a fi păstrat la dosar.

2. Pentru pronunțarea sentinței, instanța de fond a constata că *Gusacinschi Alexandru Tudor*, fiind persoană cu funcție publică și acționînd cu titlul oficial, exercitînd funcția de ofițer de serviciu al serviciului regim, supraveghere și pază al Penitenciarului nr. 10 - Goian cu sediul în mun. Chișinău, com. Goian, la 22. 05. 2015, aproximativ la orele 17. 00, a escortat condamnatii Penitenciarului nr. 10 - Goian. Mihail Luneu. Radu Chilari si Nicolai Deleu. în afara zonei locative a

penitenciarului pentru efectuarea lucrărilor de salubritate, pe care i-a lăsat fără supraveghere, ignorând astfel prevederile pct. 78 al Statutului executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 583 din 26.05.2006, potrivit căruia «Activitățile de asigurare a ordinii interioare, prevenire și curmare a încălcărilor de regim și crimelor din partea deținuților se efectuează de către toate serviciile penitenciarului și trebuie să includă: asigurarea supravegherii permanente a deținuților; precum și prevenirea părăsirii neautorizate de către deținuți a teritoriului penitenciarului în funcție de regimul detenției», care profitând de faptul că nu erau supravegheați, în aceeași zi, aproximativ la orele 17.25, au evadat din penitenciar prin escaladarea edificiilor de pază, fiind cauzate astfel de daune în proporții mari intereselor publice.

3. Sentința în cauză a fost contestată cu apel, de către inculpatul Gusacinschi Alexandru Tudor, care solicită admiterea apelului, casarea sentinței judecătorei Militare din 14 aprilie 2016, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat.

În motivarea apelului, inculpatul indică că, actul de învinuire în coraport cu materialele cauzei penale, prin prisma prevederilor art. art. 52, 113 Cod Penal, probele acuzării nu coroborează între ele, acțiunile încriminate nu întrunesc totalitatea semnelor obiective și subiective pentru a le califica ca o infracțiune în sensul avut în vedere de legislator la formularea infracțiunii concrete prevăzute de art. 329 alin.(1) CP.

Indică inculpatul că, conform ordinului nr. 276 pentru îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu, au mai fost pedepsiți încă 12 colaboratori, din care încă 10 colaboratori au fost sancționați pentru încălcarea aceluiași prevederi ale pct. 78 al Statutului aprobat prin HG nr. 583 din 26.05.2006. De aici, consideră că de unu singur nu poate fi recunoscut subiect al săvârșirii unei infracțiuni, evitarea căreia conform normelor legale ce reglementează activitatea în instituțiile penitenciare este pusă pe seama tuturor serviciilor Penitenciarului. Din examinarea probelor acuzării și a anume a discului cu înregistrările video a momentului evadării condamnaților, rezultă că escaladarea de cei 3 deținuți a unui din elementele obiectivelor tehnico-genistice, anume a gardului din perimetrul exterior a penitenciarului a fost posibilă datorită stării deplorabile al acestui „edificiu de pază”. Mai mult ca atât, faptul că cei 3 deținuți minori au depășit pe parcurs de 17 secunde un gard cu înălțimea de 3,7 m., a fost posibil numai datorită existenței la locul ales din timp pentru escaladare, a unei construcții de fier care atârna pe gard la înălțimea de 1,5 m de asupra teritoriului penitenciarului și continua pe deasupra zidului pînă pe partea opusă a gardului, astfel făcînd posibilă utilizarea ei de către acești deținuți în calitate de scară. Nu în ultimul rînd a contribuit evadării și starea deplorabilă a suprafeței gardului, precum și lipsa oricăror îngrădiri deasupra gardului. Un alt factor care a contribuit evadării a fost exercitarea activității Penitenciarului nr.10-Goian cu încălcarea prevederilor art. 270, 273 Cod de Executare, care este o lege organică precum și pct. 187 a Statutului executării pedepsei de către condamnați, anume neasigurarea cu pază fizică de către santinele la turnuri.

Consideră inculpatul că, acțiunile lui au fost încadrate și calificate în baza art.329 alin.(1) CP incorect, fiind bazate doar pe afirmații cu caracter declarativ, ca „lipsă de atenție, prudență, vigilență etc.”, astfel, nu poate fi recunoscut subiect al infracțiunii ce i-a fost încriminată.

Susține că, în actul de învinuire nu se regăsește vreo referire la faptul, care din atribuțiile acordate inculpatului prin fișa de post au fost încălcate de acesta. În același timp instanța, nu a ținut cont de aceea că evadarea deținuților supravegheați de A. Gusacinschi a avut loc în momentul cînd acesta exercita atribuții improprii funcției deținute. În cadrul ședințelor judiciare s-a stabilit cert, că aceste atribuții i-au fost impuse inculpatului prin pct. 1 al ordinului nr. 6 al Șefului Penitenciarului nr. 10-Goian din 16 ianuarie 2015 „Cu privire la întărirea fișiiilor de control a urmelor din zonele interzise interioare și integrității obiectivelor interne de pază”, ordin emis conform dispoziției DIP și coordonat cu această instituție. Ilegalitatea acestui ordin rezultă inclusiv din conținutul prevederilor pct. 233 al Regulamentului Serviciului de Luptă conform căruia "...Șefilor penitenciarelor li se interzice: să stabilească sarcini suplimentare echipelor de controlori neprevăzute de planul de supraveghere, cu excepția acțiunilor în situații excepționale..."

Evident, că fiindu-i impuse în mod arbitrar responsabilități privind organizarea și executarea unor lucrări de amenajare și uneori chiar reparații curente de caracter tehnico-genistice improprii funcției ocupate, A. Gusacinschi nu putea executa aceste lucrări de sine-stătător, deci implica la asigurarea îndeplinirii lucrărilor respective deținuții numiți la muncă social - utilă remunerată prin ordinele Șefului Penitenciarului Goian nr. 125 din 16.12.2014 și nr. 3 din 30.04.2015.

Susține că a procedat conform obligațiilor impuse lui prin fișa de post al ofițerului de serviciu, și anume pct. 2.1 care prevede, „... nu mai puțin de 2 ori pe parcursul a 24 ore raportarea în unitatea de gardă a Direcției securitate internă a Departamentului Instituțiilor Penitenciare, în situații excepționale - imediat, și pct. 4.4 - în baza planului de acțiuni în situații excepționale anunță efectivul penitenciarului pe semnalul „alarma”, și se conduce de acesta la parvenirea unei situații excepționale pînă la sosirea conducerii în penitenciar...” au fost executate de acuzat întocmai și la timp.

Avînd în vedere faptul că din dispoziția art. 329 alin.(1) CP reiese că fapta prejudiciabilă cunoaște 2 modalități alternative, și anume: 1) inacțiunea de neîndeplinire a obligațiilor de serviciu, și 2) acțiunea de îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, dar atât din actul de învinuire, cît din sentință nu rezultă astfel de fapte, consideră inculpatul și acest capăt al acuzării este neintemeiat și contrar prevederilor legale. În acest sens, nici actul de învinuire, nici rechizitoriul și nici sentința nu reflectă elementul material al pretinsei neglijențe în serviciu. Nu există în cadrul cauzei penale reprezentant al părții vătămate sau a părții civile, la fel ca și o acțiune civilă înaintată în acest sens. În așa mod încît din conținutul actului de acuzare, atât și din sentință nu rezultă, că au fost cauzate daune în proporții mari intereselor publice, respectiv nu sînt indicații careva parametri valorici enunțați în art. 126 alin.(1) CP.

Mai indică apelantul că, instanța a reprodus integral copia încheierii controlului de serviciu efectuate de către DIP pe cazul evadării din data de 22.05.2015 de pe teritoriul Penitenciarului nr.10-Goian, anexate la dosar ca suport probatoriu cu care acuzarea urma să dovedească vinovăția lui A. Gusacinschi, fără, însă, a analiza sub toate aspectele conținutul documentului anexat. Din conținutul acestui înscris rezultă că printre cauzele din care deținuții au ales anume această zi pentru evadare a fost informația că în ziua respectivă efectivul penitenciarului nr. 10 va sărbători ziua onomastică a colaboratorului Nicolai Eni, locotenent major de justiție, șef al serviciului detenție. În cadrul controlului de serviciu concomitent au fost recunoscuți vinovați de neasigurarea eficienței acestui sistem reprezentanții tuturor serviciilor Penitenciarului nr. 10-Goian de la santinela-operator pînă la șefa penitenciarului.

Inculpatul mai menționează că, în calitate de material probator, acuzația a adus o secvență a înregistrărilor video a momentului evadării, ce urma să fie examinat în ședința de judecată cu participarea părților, probă acceptată de instanța de fond pentru a fi anexată la materialele cauzei cu încălcarea prevederilor art. 372-374 CPP. Anume, instanța nu a participat la examinarea acestei înregistrări video, fiind considerată suficientă „reeditarea” textului procesului-verbal de examinare pus la dispoziția instanței de același reprezentant al acuzării, în care circumstanțele evadării sînt comentate în mod unilateral, în vizorul acuzării. Apărarea examinînd discul cu secvența video a momentului evadării prin intermediul a 3 camere video în regim de timp „on-line”, cu contrapunerea în paralel a comportamentului deținuților, a operatorului santinelă și a lui A. Gusacinschi, a constat din secvența „Ip 09” că deținuții au parcurs de la locul de lucru spre locul unde au escaladat scara în 27 secunde, iar escaladarea scării a durat 17 secunde (total 44 secunde). Concomitent, cu 8 secunde mai tîrziu din momentul în care deținuții au început să fugă de la locul de lucru spre locul la care au planificat escaladarea gardului (adică cînd deținuții au dispărut din zona vizibilității) A. Gusacinschi efectuează un apel telefonic care este recepționat de M. Benea, și care la rîndul ei, peste 38-39 secunde verifică și mărește imaginea de pe sectorul indicat de A. Gusacinschi, constată momentul evadării și îi comunică acest fapt prin telefon. Astfel, acuzația lui A. Gusacinschi în aceia că a lăsat deținuții fără ai avea în supraveghere în zona de vizibilitate, pe parcurs a unei perioade mare de timp nu are suport probant, iar conținutul procesului-verbal de examinare a acelorași secvențe video de către acuzare are un caracter superficial și tendențios.

Mai indică inculpatul că, declarațiile martorilor ai acuzării – L. Gulpi și M. Benea, în fața instanței de fond sînt departe de a întemeia poziția acuzării de stat așa cum aceasta a fost formulată în actul de acuzare, și în sentință, mărturiile lui M. Benea sînt expuse într-un mod selectiv, defavorabil părții acuzate. În așa mod instanța de fond a omis a expune la formularea depozițiilor martorului acuzării M. Benea în fața instanței faptul că ultima a confirmat faptul de audiere de către procuror a 3 martori simultan în aceeași încăpere. La fel instanța a omis descrierea de către M. Benea a stării gardului exterior a Penitenciarului. Concomitent, instanța a distorsionat depozițiile acesteia, expunînd că ea ar fi observat că pe parcursul lucrărilor deținuții „demonstrau elemente de evadare”, atunci cînd în realitate M. Benea a recunoscut că nu a acordat o atenție deosebită acestei zone, aceasta monitorizînd îndeosebi bucătăria în care deținuții serveau masa, precum și comportarea deținuților care erau la medic, fără a spori vigilența la supravegherea sectorului unde aceștia efectuau lucrările. Tot ea a declarat că pe data de 22.05.2015, a vizualizat faptul că la escortarea celor 3 deținuți pentru efectuarea lucrărilor gospodărești în zona interzisă, A. Gusacinschi îi ținea în vizor, fiind permanent cu fața spre dîșii și imediat a reacționat la comunicarea ei că deținuții fug și apoi escaladează gardul exterior.

Declarațiile depuse sub jurămînt de un alt martor al acuzării Gulpi Lilian la fel au fost supuse unor redactări cu caracter arbitrar. Astfel, instanța a omis momentul în care el a confirmat faptul că procuratura a audiat în calitate de martori 3 persoane simultan, în aceeași încăpere – A. Gusacinschi. Ultimul a mai confirmat că în serviciul erau implicați doar 5 colaboratori și santinela - operator contrar efectivului obligatoriu de 8 persoane, circumstanțe care instanța nu le-a considerat destul de importante pentru aprecierea vinovăției lui A. Gusacinschi la evadarea deținuților. La fel, nu a fost expus în sentință și faptul că colaboratorii penitenciarului printre care el și A. Gusacinschi prin ordin erau implicați la organizarea lucrărilor de salubritate cu deținuții în zona interzisă.

Indică că, din partea apărării au fost interogați martorii Jignea Liuba (șef al Penitenciarului), Morari Fiodor, (șef al serviciului regim, supraveghere și pază) și Oleg Bănărescu (șef al serviciului logistică). Și în acest caz instanța a omis de a fixa în partea motivată a sentinței declarațiile lui Fiodor Morari privind faptul, că Penitenciarul nr. 10- Goian nu este asigurat cu pază fizică la turnuri, efectivul nu este completat, colaboratorii nu sunt înzestrați îndeajuns cu mijloace speciale, toate 3 garduri construcții inginerogenistice de pază sînt într-o stare deplorabilă, fapt de care trimestrial, la formularea dărilor de seamă, este informată conducerea DIP.

Totodată, instanța de fond a evitat expunerea autentică a mărturiilor lui L. Jignea privind faptul că conținutul ordinul nr. 6 din 16 ianuarie 2015 cu privire la întărirea ofițerilor de serviciu după zonele interzisă a fost emis la indicația Departamentului Instituțiilor Penitenciare, precum și a faptului că acest ordin contravine prevederilor pct. 233 al RSL care interzice dispunerea efectuării unor sarcini suplimentare de către echipele de controlori.

În final, din declarațiile martorului apărării Oleg Bănărescu rezidă, că gardurile penitenciarului necesită reparații curente, însă din lipsă de mijloace, aceste reparații nu s-au efectuat, inclusiv pe motiv că în serviciul logistică nu este un specialist pentru deservirea construcțiilor și încăperilor.

4. În ședința Curții de Apel Chișinău, inculpatul Gusacinschi Alexandru Tudor și avocatul său Muruziuc Victor au susținut apelul declarat, pledînd pentru achitarea inculpatului.

Acuzatorul de stat, procurorul în procuratura de Nivelul Curții de Apel Chișinău, Bolduratu Vasile nu a susținut apelul declarat de inculpat, solicitînd menținerea sentinței de condamnare.

5. Judecînd apelul, audiînd participanți la proces, raportînd situația de fapt la cea de drept, cercetînd totalitatea argumentelor invocate de părți în coraport cu materialele dosarului penal, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, constată că apelul declarat de către inculpatul Gusacinschi Alexandru Tudor urmează a fi admis, sentința judecătorească Militară din 14 aprilie 2016, urmează a fi casată, cauza rejudecată și pronunțată o hotărîre nouă, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță.

6. În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvîrșire legea prevede exclusiv pedeapsă nonprivativă de libertate.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, (1) Instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (1) pct. 2 Cod de procedură penală, Instanța de apel, judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

7. Reieșind din materialele cauzei penale, Colegiul Penal ajunge la concluzia că, în urma examinării și verificării suplimentare a probelor administrate în cursul urmăririi penale și instanței de fond, suplimentar în apel, se recunoaște de cuviință de a menționa că

procedurii administrate în cursul urmăririi penale și instanței de fond, suplimentar în apel, se regăsește de cuvîntul de a menționa că acestea n-au demonstrat săvîrșirea infracțiunii de către inculpatul Gusacinschi Alexandru Tudor în contextul învinuirii înaintate și recunoașterii acestuia vinovat de comiterea infracțiunii incriminate de acuzatorul de stat. Instanța de apel consideră necesar de a adopta în cazul respectiv sentința de achitare a inculpatului pe motiv că fapta incriminată de acuzatorul de stat nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 329 alin.(1) Cod Penal RM.

8. Astfel, în urma rejudecării cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău constată că, de către organul de urmărire penală, Gusacinschi Alexandru Tudor se învinuiește precum că, fiind persoană cu funcție publică și acționînd cu titlul oficial, exercitînd funcția de ofițer de serviciu al serviciului regim, supraveghere și pază al Penitenciarului nr. 10 - Goian cu sediul în mun. Chișinău, com. Goian, la 22. 05. 2015, aproximativ la orele 17. 00, a escortat condamnații Penitenciarului nr. 10 - Goian, Mihail Lungu, Radu Chilari și Nicolai Deleu, în afara zonei locative a penitenciarului pentru efectuarea lucrărilor de salubritate, pe care i-a lăsat fără supraveghere, ignorînd astfel prevederile pct. 78 al Statului executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 583 din 26. 05. 2006, potrivit căruia «Activitățile de asigurare a ordinii interioare, prevenire și curmare a încălcărilor de regim și crimelor din partea deținuților se efectuează de către toate serviciile penitenciarului și trebuie să includă: asigurarea supravegherii permanente a deținuților; precum și prevenirea părăsirii neautorizate de către deținuți a teritoriului penitenciarului în funcție de regimul detenției», care profitînd de faptul că nu erau supravegheați, în aceeași zi, aproximativ la orele 17. 25, au evadat din penitenciar prin escaladarea edificiilor de pază, fiind cauzate astfel de daune în proporții mari intereselor publice.

Potrivit învinuirii, acțiunile lui Gusacinschi Alexandru Tudor se încadrează sub infracțiunea prevăzută în art. 329 alin.(1) CP RM – neglijența în serviciu, adică îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neconștiințioase față de ele, dacă acesta a cauzat daune în proporții mari intereselor publice.

9. Fiind audiat în ședința instanței de fond, inculpatul Gusacinschi Alexandru Tudor, nu și-a recunoscut vinovăția imputată, declarînd că, la data de 02 martie 2009, prin ordinul ministrului justiției a fost angajat în calitate de specialist al Penitenciarului nr. 10 Goian. În intervalul 04 august 2011-08 aprilie 2011 a deținut funcția de specialist regim supraveghere. Conform fișei de post, atribuțiile acestuia funcționale erau: asigurarea supravegherii și pazei deținuților, asigurarea respectării de către ei a regimului de detenție, îndeplinirii obligațiilor și respectării drepturilor de către deținuți. Competențele în tot ceea ce ține de starea tehnică a penitenciarului sunt expuse în punctul 4, alin. 3 al fișei de post. Îi erau impuse verificarea lor, însă nu asigurarea funcționalității și integrității lor. Din lipsa de personal, îi erau impuse și alte atribuții, care conform ordinului nr. 06 din 16.01.2015 al șefului penitenciarului nr. 10 cu privire la întărirea fișilor de control al zonelor pentru efectuarea lucrărilor ce se impun în acest sens, au fost numiți 4 ofițeri de serviciu. Pentru sectorul 1 era responsabil el și ajutorul ofițerului de serviciu, locotenent major Balan. Independent de faptul că conform acestui ordinului citat îi erau impuse în mod arbitrar responsabilități privind efectuarea unor lucrări de amenajare și uneori și de reparație curentă. A fost informat că fost ordinul este coordonat cu Departamentul Instituțiilor Penitenciare și este obligatoriu spre executare. Astfel, ordinul urma a fi executat cu toate că contravine prevederilor punctului 233 al Regulamentului serviciului de luptă al DIP, conform cărora șefilor de penitenciare li se interzice să stabilească sarcini suplimentare echipelor de controlori neprevăzute de planul de acțiuni, cu excepția situațiilor excepționale. Astfel de lucrări ofițerii responsabili nu puteau executa de sine stătător, și pentru asigurarea funcționalității acestui ordin, ofițerii implicau la asigurarea îndeplinirii lucrărilor respective persoane din rândul deținuților. Deținuții erau aleși de către o comisie după criterii care nu-i sunt cunoscute și numiți la muncă social-utilă remunerată. Nu poate explica cum a fost admisă situația că 3 deținuți predispuși spre evadare au fost incluși în rândul deținuților din detașamentul de deservire gospodărească. Regulamentul prevede că deținuții predispuși spre evadare sunt scoși în punctele care dispun de utilaje de pază și doar pe timp de zi. Luând în considerație faptul că fișia forestieră era într-o stare deplorabilă deoarece crescuse abundent iarba, la data de 22 mai 2015 în jurul orei 16.10, a antrenat 3 persoane disponibile din detașamentul de deservire gospodărească la efectuarea acestor lucrări. Aceștia au fost: Nicolai Deliu, Chilari Radu și Lungu Mihail. Acești lucrători au mai fost implicați la lucrări similare în aceeași zonă. Pe parcursul efectuării lucrărilor condamnații au avut un comportament adecvat. Inițial deținuții efectuau lucrări la indicațiile lui, periodic transportau iarba la o remorcă, moment în care pentru o perioadă scurtă de timp dispăreau din vizorul lui. De asemenea prin intermediul sistemului de supraveghere video cei trei deținuți erau monitorizați de către Benea Maria, care conform regulamentului urma să monitorizeze acești deținuți, mai ales în condiția în care paza de la turn lipsea.

A mai indicat inculpatul că, după cum a aflat mai târziu în cadrul controlului de serviciu, acești 3 deținuți au avut din timp selectat un loc pentru evadare, acest loc fiind zidul gardului care era deteriorat. Deținuții au evadat în momentul dispariției lor din vizorul lui, deoarece s-au dat în spatele unei construcții auxiliare. Despre evadare a aflat de la santinela operator-Benea Maria care prin intermediul telefonului mobil i-a adus la cunoștință faptul că deținuții deja escaladează gardul. Imediat s-a deplasat în acel loc și a depistat că deținuții nu se mai află în zona interzisă. Tot atunci, a întreprins toate măsurile prevăzute în fișa postului ofițerului de serviciu. Împreună cu ajutorul ofițerului de serviciu Lilian Gulpe a întreprins măsuri de căutare și reținere a deținuților evadați. Imediat s-au deplasat la locul evadării și anume în direcția centrului de instruire al DIP, unde cu ajutorul practic acordat de către personalul din centrul instructiv a întreprins măsuri în scopul găsirii deținuților evadați.

A ținut să menționeze că la momentul evadării în penitenciar se afla doar efectivul serviciului diurn din rândul căruia nu puteau implica alți colaboratori, deoarece 4 colaboratori se aflau la posturi permanente de 24 h și nu puteau părăsi posturile. Datorită incompletului de state nu putea conta pe o eventuală grupă de rezervă. Această grupă a fost formată peste aproximativ 40 min. Doi dintre deținuți au fost reținuți în aceeași zi iar al treilea deținut peste 2 zile. Pe parcursul acestor zile, el a fost implicat în acțiuni de căutare desfășurate în r-nul Briceni. În conformitate cu prevederile Codului muncii și contractului individual de muncă încheiat între dînsul și Departamentul Instituțiilor Penitenciare, colaboratorul angajat trebuie să fie asigurat cu unelte, mijloace și condiții corespunzătoare de muncă. Astfel, face trimitere la prevederile Codului de executare și Statului executării pedepsei de către condamnați conform cărora deținuții din penitenciarul pentru minori sunt deținuți în condiții similare penitenciarelor de tip semiînchis. Deținuții penitenciarelor de tip semiînchis se țin sub pază și supraveghere permanentă. Sunt relevante prevederile punctului 10 a Regulamentului serviciului de luptă, care prevede că paza obiectivelor reprezintă un complex de acțiuni desfășurate de subdiviziuni în comun cu activitatea operativă de regim tehnico-genetică și de altă natură, efectuată în scopul asigurării integrității obiectivelor și altor mijloace ale acestora, suprimării atacurilor asupra obiectivelor, neadmiterii evadărilor. Însă, contrar prevederilor unei legi organice, nu a fost asigurat cu pază.

Conform fișei de post și regulamentelor interioare, în cazul evadării urma să anunțe șeful penitenciarului, ofițerul de serviciu al DIP

și în măsura posibilităților să întreprindă măsuri urgente de căutare și capturare a deținuților.

Fiind audiat în ședința Curții de Apel, inculpatul Gusacinschi Alexandru Tudor a susținut declarațiile date în instanța de fond.

10. În opinia acuzatorului de stat și a instanței de fond, vinovăția inculpatului Gusacinschi Alexandru Tudor în comiterea acțiunilor de neglijență în serviciu, adică îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neconștiințioase față de ele, dacă acesta a cauzat daune în proporții mari intereselor publice, este demonstrată prin:

11. --- Declarațiile martorul Gulpi Iulian Andrei, care fiind audiat în ședința instanței de fond a declarat, că la data de 22 mai 2015, Gusacinschi Alexandru Tudor supraveghea deținuții în timp ce aceștia efectuau lucrări de salubritate în zona nr. 3 sau nr. 4, adică în zona interzisă, profitând de nesupravegherea colaboratorului penitenciarului, deținuții au escaladat gardul. După evadarea deținuților au fost anunțați toți colaboratorii penitenciarului, ulterior, deplasându-se în diferite direcții, personal s-a deplasat cu Gusacinschi Alexandru Tudor cu mașina personală pentru a căuta deținuții care au evadat. Totodată în căutarea deținuților evadați au fost implicați alți colaboratori al Departamentului Penitenciar, în total au fost implicați aproximativ 100 de persoane. Gusacinschi Alexandru Tudor trebuia să fie alături de deținuții la o distanță de 1-2 m, totodată colaboratorii penitenciarului nu dispun de arme de foc, deoarece este un penitenciar pentru minori. În penitenciar activează 70 de colaboratori și mai mult de jumătate au fost implicați în căutarea deținuților evadați, nu a fost o indicație în formă scrisă. Gardul peste care au escaladat deținuții este în stare gravă și nu corespunde standardelor și normelor de securitate. Pe teritoriul penitenciarului sunt 4 turnuri, deoarece este un penitenciar de tip semiînchis, aceste turnuri nu sunt cu pază. Serviciul logistic are obligația de a verifica starea gardului și de dotarea corespunzătoare a colaboratorilor penitenciarului în vederea asigurării securității a deținuților. În cazul că evadează deținuții, colaboratorii trebuie să anunțe semnalul de alarmă și ulterior se anunță departamentul și unitatea de gardă și dacă este posibilitate se rețină cu forțele proprii (f.d.212);

12. --- Declarațiile martorul Benea Maria Ion, care fiind audiat în ședința instanței de fond a declarat, că la data 22 mai era în serviciu. Aproximativ la ora 17. 25 a observat că deținuții care se aflau în zonă interzisă au escaladat gardul. Penitenciarul este dotat cu 70-77 de camere. Din urma condamnăților nu alerga nimenea, ulterior a raportat ofițerului de serviciu Gusacinschi Alexandru Tudor, și acesta a fugit după ei. Condamnații au fost scoși în zona interzisă de către ofițerul Gusacinschi Alexandru Tudor pentru a fi efectuate lucrările de salubritate. Gusacinschi Alexandru Tudor nu se afla nemijlocit lângă condamnați, dar ședea pe scaun și supraveghea zona unde condamnați minori săpau și greblau, ea nu supraveghea numai condamnați, ci și alte zone aliate sub supraveghere video. Cei trei deținuți pe parcursul lucrărilor demonstau elemente de evadare. La momentul când a mărit imaginea pe monitor nu văzut vreo tentativă de evadare, ulterior a micșorat imaginea și supraveghea alte camere. După evadarea condamnaților toți colaboratorii s-au adunat aproximativ în 40 de minute, în zona interzisă au mai fost deținuți (f.d.214);

13. --- Declarațiile martorul Jignea-Suveica Liuba, care fiind audiat în ședința instanței de fond a declarat că, fiind angajată în calitate de șefa penitenciarului 10, la data de 22 mai 2015 s-a aflat la serviciu, dar nu pe mult timp deoarece în acea zi se afla pe foaie de boală. Gusacinschi Alexandru Tudor era ofițer de serviciu, la ora 17. 15 prin intermediul telefonului a fost anunțată de către acesta că 3 deținuți au escaladat gardul de protecție și a fost anunțat semnalul de alarmă. Ulterior, dînsa a anunțat conducerea de la DIP și s-a deplasat la penitenciar, în aceasta perioadă a fost anunțat procurorul și poliția. Deținuții au fost escortați pentru a efectua lucrări gospodărești, fiind însoțiți doar de Gusacinschi Alexandru Tudor, concomitent avea loc supravegherea video a condamnaților de către doamna Benea.

Nici personal cu ea și nici cu alți superiori nu a fost coordonată aceasta acțiune privind escortarea acestor 3 deținuți predispuși la evadare pentru a efectua lucrări gospodărești în zona interzisă. Gusacinschi Alexandru Tudor era obligat să coordoneze aceasta mișcare cu superiorii săi și singur și-a asumat riscul de a ieși cu 3 condamnați predispuși spre evadare. Nu este un număr stabilit de a scoate deținuți pentru a efectua lucrări gospodărești, Gusacinschi Alexandru Tudor putea să scoată și un deținut, fapt ce ar fi ușurat urmărirea după el. A fost dată o indicație de-a nu scoate deținuții la lucrări în afara orelor de lucru. Toate ordinele care se aprobă în penitenciar sunt coordonate cu DIP și fiecare angajat al penitenciarului are și alte atribuții. De obicei fiecare ofițer are o relație mai bună sau mai rea cu deținuții și singur alege pe cine să ia pentru efectuarea diferitelor lucrări. Este o comisie specială care include condamnați în lista pentru efectuarea lucrărilor gospodărești. Evadarea acestor 3 deținuți a avut un impact negativ asupra penitenciarului, deoarece acest penitenciar a fost unul model din toate penitenciarele din RM, în afară de aceasta numărul deținuților era mic, pînă la 30 de persoane, la fel a dus la un impact negativ la imaginea penitenciarului (f.d.216);

14. --- Declarațiile martorul Morari Fiodor, care fiind audiat în ședința instanței de fond a declarat că, la data de 22 mai 2015 avea zi liberă și se afla în satul Răsopeni, r-ul Șoldănești, unde pe la ora 17 aproape de ora 18 a fost telefonată referitor la faptul că 3 deținuți au evadat. Primii doi deținuți au fost găsiți pe la orele 21 în aceeași zi, al treilea deținut a fost găsit peste 3 zile. Pentru căutarea deținuților în penitenciar au fost implicați mai mulți colaboratori a penitenciarului, cît și a colaboratorilor din altor penitenciare. Regimul de detenție a penitenciarului nr. 10 este asemănător regimului de penitenciar de tip semiînchis. Gardurile de protecție sunt într-o stare deplorabilă și nu corespund standardelor privind securitatea deținuților, totodată fiecare ofițer de serviciu cunoaște condamnați care sunt predispuși spre evadare, orice deținut antrenat în câmpul muncii și e obligat să ei toate măsurile ca deținuții să nu încalce regimul (f.d.218);

15. --- Declarațiile martorul Bănărescu Oleg, care fiind audiat în ședința instanței de fond a declarat că, la data de 22 mai 2015 au evadat din Penitenciarul nr. 10 trei deținuți. Gusacinschi Alexandru Tudor nu a anunțat conducerea penitenciarului că a scos deținuții pentru efectuarea lucrărilor gospodărești, deși era obligat să o facă. A fost un ordin intern privind repartizarea sectoarelor pentru efectuarea lucrărilor gospodărești și fiecare ofițer de serviciu era obligat să raporteze superiorilor săi despre escortarea deținuților pentru efectuarea lucrărilor gospodărești (f.d.219).

16. În afară de declarațiile martorilor, organul de urmărire penală a înaintat în calitate de probe și alte materiale precum sunt:

17. ---proceșul-verbal de ridicare, de la șeful-adjunct a DSI a DIP, Roman Andrușenco, a unui DVD-disc cu inscripția "Titanium" pe care sunt imprimate imagine video, copiile fișelor de post și referința de la serviciu, precum și a copiei încheierii asupra efectuării cercetării de serviciu cu privire la ilegalitățile comise în Penitenciarul nr. 10 – Goian, în rezultatul căruia s-a constatat că ofițerul de serviciu Alexandru Gusacinschi și santinela operator Măria Benea nu au observat prima tentativă de evadare a deținutului Nicolae Deleu pe care a săvîrșit-o cu puțin timp înainte de evadarea consumată. Atunci condamnatul a încercat escaladarea zidului în locul unde se afla o remorcă cu gunoi, însă nu i-a reușit săritura. După acest eșec, Nicolae Deleu împreună cu deținuții Mihail Lungu și Radu Chilari, și-au orientat intențiile de evadare spre o porțiune a zidului mai prielnică de escaladat, unde în zidul exterior al penitenciarului erau bătute niște cuie. De asemenea, s-a stabilit că în timpul efectuării lucrărilor în fișia de protecție a zonei interzise, deținuții Nicolae Deleu, Mihail Lungu și Radu Chilari au verificat vigilența colaboratorilor prin acțiuni provocatoare în privința acestora,

manifestate prin sărituri în sus, aruncări cu pietre în direcția ofițerului de serviciu și gesticularea cu grebla în fața camerei video, în lipsa unei reacții corespunzătoare de răspuns, deținuții au hotărât părăsirea zonei de vizibilitate prin escaladarea gardului exterior de pază a perimetrului. Momentul evadării a fost observat inițial de către santinela operator Maria Benea prin intermediul camerelor video. Atunci ea l-a telefonat pe ofițerul de serviciu și i-a raportat despre producerea incidentului, după care el a întreprins deja acțiunile ulterioare. În aceste circumstanțe se atestă lipsa vigilenței față de supravegherea condamnaților din partea ofițerului de serviciu Alexandru Gusacinschi, deoarece nu a observat la timp acțiunile ilicite ale deținuților și a admis evadarea lor. În consecință s-a propus:

-Pentru atitudinea iresponsabilă față de exercitarea obligațiilor de serviciu, manifestată prin comportamentul neglijent și prin supravegherea insuficientă a deținuților soldată cu evadarea de pe teritoriul penitenciarului, ofițerul de serviciu al Penitenciarului nr. 10 - Goian, căpitan de justiție Alexandru Gusacinschi să fie sancționat cu concedierea din sistemul penitenciar.

-Pentru atitudinea neglijentă față de exercitarea obligațiilor de serviciu prevăzute de Fișa lui, manifestată prin monitorizarea superficială a situațiilor vizualizate cu ajutorul MTPS și prin acțiunilor de preîntâmpinare a apariției unei eventuale evadări, santinela operator a serviciului de supraveghere și pază al Penitenciarului nr. 10 - Goian, sergent de justiție Maria Benea să fie sancționată asupra eficientizării activității în realizarea cu succes a atribuțiilor funcționale, în neadmiterii pe viitor a unor situații similare.

-Pentru neasigurarea executării calitative a sarcinilor obligatorii față de subalterni referitoare la studierea permanentă a comportamentului condamnaților, șeful serviciului regim, supraveghere și i al Penitenciarului nr. 10 - Goian, maior de justiție Fiodor Morari să fie sancționat disciplinar, muștrare aspră.

-Pentru exercitarea superficială a atribuțiilor de serviciu, care îi reveneau conform funcției deținute cu privire la supravegherea condamnaților, specialistul serviciului regim, supraveghere și pază al Penitenciarului nr. 10 - Goian, locotenent major de justiție Andrei Palamari să fie sancționat disciplinar, cu muștrare.

-Pentru exercitarea superficială a atribuțiilor de serviciu, care îi reveneau conform funcției deținute cu privire la supravegherea condamnaților, specialistul serviciului regim, supraveghere și pază al Penitenciarului nr. 10 - Goian, locotenent major de justiție Dumitru Popa să fie sancționat disciplinar, în baza art. 24 alin. (1) lit. b) al Legii nr. 1036-XI1 din 17.12.1996 cu privire la sistemul penitenciar, cu muștrare.

-Pentru lipsă de responsabilitate și pentru organizarea insuficientă privind generalizarea activității și a serviciului și starea de ordine în penitenciar referitoare la prevenirea și curmarea manifestărilor criminale în mediul deținuților, șeful adjunct al Penitenciarului nr. 10 - Goian, concomitent șef al serviciului securitate, maior de justiție Eugeniu Caraman să fie sancționat disciplinar, cu retrogradarea în funcție.

-Pentru neexercitarea completă a obligațiilor sale de serviciu ce țin de acumularea informației despre procesele negative ce influențează starea regimului de detenție, specialistul serviciului securitate, căpitan de justiție Mihail Dima merită să fie sancționat disciplinar, însă luând în considerare aflarea dumnealui în perioada de probă, a se limita cu o atenționare asupra eficientizării activității în realizarea cu succes a atribuțiilor funcționale, în vederea evitării pe viitor a unor asemenea incidente.

-Pentru neexercitarea completă a obligațiilor sale de serviciu ce țin de acumularea informației despre procesele negative ce influențează starea regimului de detenție, specialistul serviciului securitate, locotenent major de justiție Anatolie Plămădeala să fie sancționat disciplinar, cu muștrare aspră.

-Pentru lipsă de responsabilitate și pentru implementarea ineficientă a activităților educative cu deținuții, prin desfășurare necorespunzătoare a activității individuale de reeducare, șeful adjunct pentru lucrul educativ al Penitenciarului nr. 10 - Goian, locotenent-colonel de justiție Serghei Munteanu să fie sancționat disciplinar cu retrogradarea în funcție.

-Pentru implementarea ineficientă a activităților educativ-ocupaționale cu deținuții și desfășurarea necorespunzătoare a activității individuale de reeducare, specialistul serviciului detenție, căpitan de justiție Vitalie Temciuc să fie sancționat disciplinar cu muștrare aspră.

-Pentru implementarea ineficientă a activităților educativ-ocupaționale cu deținuții și desfășurarea necorespunzătoare a activității individuale de reeducare, specialistul serviciului detenție, locotenent de justiție Liuba Moșu-Platonencu să fie sancționată disciplinar cu muștrare aspră.

-Pentru lipsă de responsabilitate față de organizarea nemijlocită și starea supravegherii asupra comportamentului condamnaților, șeful adjunct al Penitenciarului nr. 10 - Goian concomitent șef al serviciului logistică, locotenent-colonel de justiție Oleg Bănarescu să fie sancționat disciplinar cu muștrare.

-Pentru atitudinea incorectă față de principiile care guvernează conduita profesională a personalului sistemului penitenciar, soldată cu săvârșirea unor fapte și acțiuni incompatibile cu aflarea în serviciul sistemului penitenciar, care au discreditat statutul de colaborator al sistemului penitenciar, șeful serviciului detenție al Penitenciarului nr. 10 - Goian, locotenent major de justiție Nicolae Eni să fie sancționat disciplinar cu concedierea din sistemul penitenciar.

-Pentru atitudinea incorectă față de principiile care guvernează conduita profesională a personalului sistemului penitenciar, soldată cu săvârșirea unor fapte și acțiuni care au dăunat drepturilor și intereselor legitime ale colegilor de serviciu și au discreditat statutul de colaborator al sistemului penitenciar, specialistul educator al secției regim comun a serviciului detenție al Penitenciarului nr. 10 - Goian, locotenent major de justiție Ion Marancean să fie sancționat disciplinar cu concedierea din sistemul penitenciar.

-Pentru atitudinea indiferentă față de buna desfășurare a activității penitenciarului prin participarea la sărbătoare în timpul programului de lucru care nu are legătură cu activitatea de serviciu, colaboratorii Penitenciarului nr. 10 - Goian Alexandru Gînsari, Sergiu Pleșca, Ghenadie Morari, Alexandr Crudu, Natalia Coiociari, Lidia Bruma, Ruslan Popa, Serghei Statnii, Nadeida Valacu

Bogdan Popescu, Silviu Nicolae, Alexandru Cioba, Natalia Cojocari, Elena Bruma, Raluca Popa, Sergiu Stancu, Gheorghe Vasile, Marina Sava, Gheorghe Caraman, Alexandru Sevastian, Alexandru Salcuțan, Veaceslav Vasilița să fie atenționați asupra luării unei atitudini conștiințioase față de activitatea desfășurată în vederea neadmitere pe viitor a unor cazuri similare.

-Pentru lipsă de exigență față de subalterni, șeful Penitenciarului nr. 10 - Goian, locotenent major de justiție Liuba Jignea să fie sancționată disciplinar cu retrogradarea în funcție, (f. d. 25-52),

18. --- prin ordonanța din 30.10.2015, încheierea asupra efectuării cercetării de serviciu cu privire la legalitățile comise în Penitenciarul nr. 10 - Goian, a fost recunoscut în calitate de document cu anexarea copiei acestuia la materialele cauzei penale (f.d.58);

19. --- potrivit fișei de post, învinutul Alexandru Gusacinschi exercita funcția de ofițer de serviciu al Serviciului regim, supraveghere și pază a Penitenciarului nr. 10 - Goian. Scopul general al funcției este asigurarea supravegherii și pazei deținuților, respectării de către ei a regimului de detenție în penitenciar, îndeplinirii obligațiilor și respectării drepturilor de către deținuți, contribuirea la dirijarea lor (f.d.53-57);

20. --- prin ordonanța din 30.10.2015, fișa de post a învinutului Alexandru Gusacinschi, a fost recunoscut în calitate de document cu anexarea copiei acesteia la materialele cauzei penale (f.d.58);

21. --- potrivit referinței de serviciu, Alexandru Gusacinschi a activat în cadrul sistemului penitenciar din 02.03.2009. În luna iulie a anului 2012, după reluarea activității Penitenciarului nr. 10 - Goian, a fost numit în funcția de ofițer de serviciu al serviciului regim, supraveghere și pază al Penitenciarului nr. 10 - Goian. La locul de muncă s-a caracterizează pozitiv, iar prin ordinul Ministerului Justiției nr. 276, din 25.06.2015, lui i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară "concedierea din sistemul penitenciar" (f.d.61);

22. --- proces-verbal de examinare a imaginilor video care fiind examinate, s-a constatat: secvența nr. 10 Goia@IP10_20150522, se observă cum în perimetrul de pază a penitenciarului din zona interzisă, la sec. 22, trei condamnați însoțiți de un colaborator al penitenciarului îmbrăcat în uniformă, intră pe o poartă metalică de culoare albastră, iar în sec. 38 se observă cum colaboratorul încuie poarta respectivă, iar cei trei condamnați se îndreaptă spre un gard din plasă având în mîni instrumente pentru lucru, în min. 01:28, se observă cum colaboratorul penitenciarului, care după semnalmentele ofițerului de serviciu Alexandru Gusacinschi, intră împreună cu cei trei condamnați pe o altă poartă din perimetrul zonei interzise lângă care se află o remorcă de camion. La min. 01:50, se observă cum colaboratorul Alexandru Gusacinschi vorbește la telefon, iar condamnații au dispărut din zona de supraveghere a camerei video, în min. 02:25, doi din cei trei condamnați apar în zona de supraveghere a camerei și la indicația lui Alexandru Gusacinschi aceștia încep a tăia iarba, în min. 03:12 colaboratorul Alexandru Gusacinschi, s-a așezat pe un scaun care se afla în apropierea de locul unde cei doi condamnați efectuau lucrări, cel de-al treilea condamnat nu a apărut în zona de supraveghere a camerei video. La min. 07:23, se observă cum cei doi condamnați se opresc din tăiat iarba, și examinează zidul din priviri, în timp ce colaboratorul Alexandru Gusacinschi stă așezat pe un scaun. La min. 09:38. se observă cum condamnații se îndreaptă spre un alt loc de muncă intrînd pe o poartă metalică de culoare albastră pe lângă o remorcă de autocamion, Alexandru Gusacinschi rămîne așezat pe scaun. La min. 10:00, unul din condamnați revine la locul inițial de muncă, iar ceilalți doi condamnați, nu se observă din cauza remorcii, la min. 11:30, se observă cum un condamnat revine la locul inițial de muncă și discută cu colaboratorul Gusacinschi, după care ultimul se ridică de pe scaun și se îndreaptă spre o construcție și arată un semn cu mîna, iar ulterior unul din condamnați a dus acolo iarba tăiată. La min.14, se observă cum colaboratorul Gusacinschi deschide poarta de la intrarea în zona dintre zidul din piatră și gardul din plasă metalică și îi lasă pe doi dintre condamnați să intre acolo și el pleacă la locul unde stătea inițial pe scaun, în timp ce al treilea condamnat era în preajma acestuia, strîngea iarba. La 14:25, se observă cum condamnatul care se afla în preajma lui Gusacinschi analizează gardul din plasă metalică cît și cel din piatră, fără să fie observat de Gusacinschi. În intervalul cuprins între 30:00 și 33:00, se observă cum unul dintre condamnați de mai multe ori se apropie de zidul de piatră, și îl analizează, pune mîna, pe el, unul din condamnați efectuează o săritură, de pe marginea zidului spre vîrfurile acestuia, tot condamnatul respectiv se urcă pe zidul de piatră, și demonstrativ arată că ar încerca să evadeze, cu toate acestea, nu a întreprins careva măsuri. La min. 64:00, se observă cum Gusacinschi primește un apel telefonic, aleargă spre o construcție, după care, aleargă spre poarta albastră care separă zona interzisă de teritoriul penitenciarului.

Fiind examinată secvența video nr. 10 Goia@IP64 20150522, se observă cum colaboratorul penitenciarului Maria Benea, responsabilă de monitorizarea situației în penitenciar cu ajutorul mijloacelor tehnice, a observat pe monitoarele de serviciu cum cei trei condamnați alergau, și cum au escaladat peretele zidului din piatră, la sec. 50, se observă cum ultima alarmată anunță prin telefon spre evadare, iar ulterior prin stația radio.

Fiind examinată secvența video nr. 10 Goia@IP09_20150522, se observă cum doi dintre condamnați au ieșit din zona de supraveghere a colaboratorului Gusacinschi și analizează peretele zidului de piatră, după apariția celui de-al treilea condamnat, la min. 07:15, se observă cum condamnatul în maiou alb, începe a alerga primul în direcția opusă porții pe unde au intrat, iar cei doi condamnați îl urmează, la min. 07:42, cei trei condamnați au ieșit din vizorul camerei de supraveghere.

Fiind examinată secvența video nr. 10 Goia@IP67 20150522, se observă cum la sec.03, cei trei condamnați apar în vizorul camerei de supraveghere, urcînd scările alergînd spre locul evadării.

Fiind examinată secvența video nr. 10 Goia@IP08 20150522, se observă cum la min. 01:15, cei trei condamnați ajung lângă o bară din metal care era agățată de peretele zidului din piatră, cu ajutorul căreia, au escaladat zidul din piatră, (f. d. 59);

23. --- prin ordonanța din 30.10.2015, imaginile video imprimate pe diskul DVD cu inscripția "Titanium", a fost recunoscut în calitate de corp delict (f. d. 60).

24. În contextul probelor descrise și analizate, Colegiul Penal reiterează prevederile art. 101 alin.(1-4) CPP RM, conform cărora „fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărîrii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărîre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate”.

25. Astfel, Colegiul Penal cercetînd probele enunțate, prin prisma prevederilor art.101 CPP RM, din punctul de vedere al concludenței, pertinentei, coroborării lor și veridicității acestora, ajunge la concluzia că acestea din urmă, nu pot fi puse la baza adoptării unei sentințe de condamnare, or, din conținutul lor nu rezultă vinovăția lui Gusacinschi Alexandru Tudor, de comiterea

infracțiunii de neglijență în serviciu, adică îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neconștiințioase față de ele, dacă acesta a cauzat daune în proporții mari intereselor publice.

26. În speță, Colegiul Penal se conduce de prevederile art.8 alin.(3) Cod de procedură penală, care prevede expres că "Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului."

27. Tot aici, sunt de reiterat prevederile art.389 alin.(2) Cod de procedură penală, potrivit căruia „ Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri”

28. Conform art.390 alin.(1) pct.3) CPP, „Sentința de achitare se adoptă dacă: fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii”.

29. Astfel, conform materialelor cauzei penale, Colegiul Penal reține că potrivit Fișei postului, Gusacinschi Alexandru Tudor deține funcția de ofițer de serviciu al Serviciului regim, supraveghere și pază din cadrul Penitenciarului nr.10 – Goian al Departamentului Instituțiilor Penitenciare.

30. Pentru existența componentei infracțiunii prevăzute art. 329 alin.(1) Cod Penal RM, legislația penală prevede că persoană fizică responsabilă este supusă răspunderii penale dacă în acțiunile acesteia sunt constatate toate patru elemente obligatorii: obiectul infracțiunii, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă. Lipsa unui element obligatoriu explică inexistența componentei de infracțiune.

31. *Obiectul juridic* nemijlocit al acestei infracțiuni îl constituie buna desfășurare a activității de serviciu care presupune îndeplinirea corectă și conștiințioasă de către persoana cu funcții de răspundere a obligațiilor de serviciu.

În speță, obiectul juridic se manifestă prin buna desfășurare a activității Penitenciarului nr.10 – Goian privind deținerea și supravegherea deținuților și prin îndeplinirea de către toți colaboratorii penitenciarului a atribuțiilor și obligațiilor sale de serviciu prevăzute prin fișa postului, regulamente, legi sau alte acte normative prevăzute în acest sens și care nu contravin altor norme în vederea executării serviciului său.

32. *Latura obiectivă* a infracțiunii de neglijență de serviciu constituie încălcarea unei obligațiuni de serviciu prin neîndeplinirea sau prin îndeplinirea defectuoasă a acesteia, încălcare care a produs urmările prevăzute în lege. Prin obligațiune de serviciu se înțeleg toate obligațiunile care cad în sarcina unei persoane cu funcții de răspundere potrivit normelor legale și subordonate legii ce reglementează serviciul respectiv.

Cât privește fapta prejudiciabilă prevăzută la art.329 CP RM, aceasta se particularizează prin aceea că făptuitorul fie nu realizează în genere ceea ce-i revine potrivit competenței de serviciu, fie își îndeplinește obligațiile de serviciu de o manieră necorespunzătoare (adică la momentul nepotrivit, în volum incomplet, într-un mod inexact, necalitativ etc.). În legătură cu aceasta, în procesul de calificare a faptei, întâi de toate, urmează de stabilit - în baza legilor, altor acte normative, ordinelor, instrucțiunilor etc. - obligațiile care îi reveneau făptuitorului, sarcinile concrete pe care urma să le îndeplinească acesta. În nici un caz nu pot fi considerate suficiente afirmațiile abstracte privind o oarecare neexecutare de către făptuitor a obligațiilor de serviciu, privind lipsa unui control adecvat din partea acestuia asupra comportamentului altor persoane, privind lipsa de atenție, diligență, prudență, vigilență etc. din partea făptuitorului.

33. Astfel, de către acuzatorul de stat i se incriminează inculpatului Gusacinschi Alexandru Tudor săvârșirea infracțiunii prevăzute de 329 alin.(1) Cod Penal RM – neglijență în serviciu, precum că acesta a ignorat prevederile pct. 78 al Statului executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 583 din 26. 05. 2006, potrivit căruia „Activitățile de asigurare a ordinii interioare, prevenire și curmare a încălcărilor de regim și crimelor din partea deținuților se efectuează de către toate serviciile penitenciarului și trebuie să includă: asigurarea supravegherii permanente a deținuților, precum și prevenirea părăsirii neautorizate de către deținuți a teritoriului penitenciarului în funcție de regimul detenției”.

34. Conform pct.4 al fișei postului, una din atribuțiile de serviciu a lui Gusacinschi Alexandru Tudor, se constată în asigurarea organizării pazei și supravegherii permanente asupra comportamentului deținuților, în scopul îndeplinirii măsurilor prevăzute de programul zilnic, de la deșteptare până la stingere, preîntâmpinării și curmării infracțiunilor, încălcărilor de regim, apărarea obiectivului încredințat, respectarea regimului de acces, îndeplinirea misiunii puse, starea de pregătire a afectivului în vederea luptei, executarea corectă a serviciului diurn, starea disciplinei și a ordinii, respectarea legalității și a măsurilor de siguranță, de păstrare a tehnicii, mijloacelor tehnico-genistice de pază, materiale și de transport, a mijloacelor antiincendiare, a celor de transmisii la posturi și de altă avere conform borderoului, precum și de întrebuințarea lor corectă.

35. La data de 22 mai 2015, aproximativ la orele 17.00, inculpatul Gusacinschi Alexandru Tudor a escortat condamnații Lungu Mihail, Chilari Radu și Deleu Nicolai care executau pedeapsă în Penitenciarul nr. 10 - Goian, în afara zonei locative a penitenciarului pentru efectuarea lucrărilor de salubritate.

36. În procesul de calificare a faptei, întâi de toate, urmează de stabilit – în baza legilor, altor acte normative, ordinelor, instrucțiunilor etc. – obligațiile care îi reveneau făptuitorului, sarcinile concrete pe care urma să le îndeplinească acesta.

37. Instanța de apel constată legalitatea acțiunilor inculpatului Gusacinschi Alexandru Tudor, care corespund atribuțiile acestuia de serviciu privind escortarea condamnații Lungu Mihail, Chilari Radu și Deleu Nicolai în afara zonei locative a Penitenciarului nr. 10 - Goian pentru efectuarea lucrărilor de salubritate, acțiunile de serviciu care corespund în totalitatea cu ordinele emise de către șeful Penitenciarului nr. 10 – Goian.

În acest sens, este de remarcat că prin ordinul nr.125 din 09 decembrie 2014, „Cu privire la antrenarea deținuților la muncă social-utilă remunerată” emis de șeful Penitenciarului nr. 10 – Goian, Liuba Jignea, a fost odonat întru executarea calitativă și în timp a lucrărilor de deservire gospodărească ce se impun în cadrul penitenciarului, numind conform legislației în vigoare, începând cu 01.12.2014, condamnatul Deleu Nicolai, din funcția de curățător teritorii, măturător al Penitenciarului nr. 10 – Goian, cu 0,5 din salariu. (f.d.158).

Prin ordinul nr.8 din 30 aprilie 2015, „Cu privire la antrenarea deținuților la muncă social-utilă remunerată”, emis de șeful Penitenciarului nr. 10 – Goian, Liuba Jignea, a fost odonat întru executarea calitativă și în timp a lucrărilor de deservire gospodărească ce se impun în cadrul penitenciarului, numind conform legislației în vigoare, începând cu 04.05.2015, condamnatul Chilari Radu în funcția de curățător teritorii, măturător al Penitenciarului nr. 10 – Goian, cu 0,5 din salariu, stabilindu-i categoria de salarizare nr.1. Tot prin același ordin, a fost numit condamnatul Lungu Mihail în funcția de îngrijitor încăperi de servicii al Penitenciarului nr. 10 – Goian, cu 1 din salariu, stabilindu-i categoria de salarizare nr.1 (f.d.159).

Prin ordinul nr.6 din 16 ianuarie 2015, „Cu privire la întărirea fișilor de control a urmelor din zonele interzise interioare și integrității obiectivelor interne de pază”, emisă de șeful Penitenciarului nr. 10 – Goian, Liuba Jignea, în scopul menținerii într-o stare satisfăcătoare a fișilor de control a urmelor din zonele interzise interioare și integrității obiectivelor interne de pază și în temeiul pct.15 al ordinului Ministerului Justiției al R.Moldova nr.483 din 22 octombrie 2012 privind aprobarea Regulamentului Penitenciarului nr.10 – Goian al DIP, a fost ordonat întărirea fișilor de control a urmelor din zonele interzise interioare și integrității obiectivelor interne de pază după ofițerii de serviciu și ajutorii ofițerilor de serviciu al serviciului regim, supraveghere și pază după cum urmează: fișia de control a urmelor în zona interzisă internă și integritatea obiectivelor interne de pază a sectorului nr.1 responsabil – ofițerul de serviciu, căpitan de justiție Gusacinschi Alexandru Tudor.

În cazul respectiv, se constată cu certitudine că inculpatul Gusacinschi Alexandru Tudor a executat ordinele emise, fiind persoană cu funcție de executare.

La caz, se constată că, deși, în ordinea lui Gusacinschi Alexandru Tudor a fost pusă în executare a unor atribuții, care nu sunt prevăzute de fișa postului, instanța de apel consideră că pe caz urmează să fie soluționat de către organul competent corectitudine și legalitatea atribuirii unor atribuții persoanelor în privința cărora se prevăd alte funcțiuni, or, conform prevederilor pct. 233 al Regulamentului Serviciului de Luptă „...Șefilor penitenciarelor li se interzice: să stabilească sarcini suplimentare echipelor de controlori neprevăzute de planul de supraveghere, cu excepția acțiunilor în situații excepționale...”.

38. Din dispoziția de la art.329 CP RM reiese că infracțiunea de neglijență în serviciu poate fi comisă pe calea inacțiunii (neîndeplinirea obligațiilor de serviciu) sau acțiunii (îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu).

39. Prin „neîndeplinirea obligațiilor de serviciu” se înțelege omisiunea faptuitorului de a-și îndeplini obligațiile de serviciu, obligații decurgând din competența lui de serviciu, pe care faptuitorul putea și trebuia să le îndeplinească. Făptuitorului nu i se pot imputa obligații care nu intră în sfera lui de competență. La fel, faptuitorului nu i se poate incrimina fapta prevăzută la art.329 CP RM, dacă, la momentul săvârșirii faptei: 1) faptuitorul nu putea să-și îndeplinească obligațiile de service; 2) faptuitorul nu trebuia să-ți îndeplinească obligațiile de serviciu; 3) faptuitorul nu putea și nu trebuia să-și îndeplinească obligațiile de serviciu.

Prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu se are în vedere o asemenea conduită a faptuitorului, când acesta, deși acționează în direcția îndeplinirii obligațiilor sale de serviciu, totuși o face într-un mod defectuos, adică altfel decât s-ar fi convenit să le îndeplinească.

40. Prin actul de învinuire, acuzatorul de stat l-a învinuit pe Gusacinschi Alexandru Tudor de neglijență în serviciu manifestată prin îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și anume prin faptul că *a lăsat*, la data de 22 mai 2015, aproximativ la ora 17.00, *fără supraveghere* condamnații Lungu Mihail, Chilari Radu și Deleu Nicolai, care efectuau lucrări de salubritate și care s-a soldat cu evadarea deținuților prin escaladarea gardului din perimetrul exterior a penitenciarului.

41. În acest context, este eronată atât opinia acuzatorului de stat, cât și a instanței de fond care a considerat că supravegherea condamnaților la caz, ținea nemijlocit de atribuțiile de unul singur a inculpatului, or, potrivit Regulamentului privind serviciul de luptă al Departamentului Instituțiilor Penitenciare al MJ, rezultă că „paza obiectivelor reprezintă un complex de acțiuni desfășurate de subdiviziunile în comun cu activitatea operativă, de regim, tehnico-genistică și de altă natură, efectuate în scopul asigurării integrității obiectivelor și a mijloacelor materiale ale acestora, suprimării atacului asupra obiectivului, neadmiterii evadării și altor infracțiuni ale condamnaților, a pătrunderii persoanelor străine și obiectelor interzise la (de la) obiectiv.”

42. Faptul dat denotă că supravegherea celor trei condamnați Lungu Mihail, Chilari Radu și Deleu Nicolai, intra nu numai în atribuțiile de serviciu ale lui Gusacinschi Alexandru Tudor, dar și a tot colectivului Penitenciarului nr.10 – Goian. În acest sens, se reține declarațiile martorului Benea Maria Ion, care ducea supravegherea deținuților prin camerele video, indicând totodată că, penitenciarul este dotat cu 70-77 de camere, ea nu supraveghea numai condamnați, ci și alte zone aliate sub supraveghere video.

Totodată, faptul ce probează că pentru supravegherea deținuților și efectuarea serviciului în cadrul penitenciarului se ține pe seama a tot colectivului penitenciarului, instanța de apel ține cont și de cercetarea de serviciu efectuată pe faptul evadării a trei condamnați din Penitenciarul nr.10 – Goian, potrivit căruia pe caz au fost sancționați disciplinar pentru atitudinea iresponsabilă, neglijență, exercitarea superficială a atribuțiilor de serviciu 14 colaboratori ai penitenciarului, printre care și inculpatul Gusacinschi Alexandru Tudor, o mare parte din colaboratori au fost sancționați disciplinar anume pentru încălcarea pct. 78 al Statului executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 583 din 26. 05. 2006, potrivit căruia „Activitățile de asigurare a ordinii interioare, prevenire și curmare a încălcărilor de regim și crimelor din partea deținuților se efectuează de către toate serviciile penitenciarului și trebuie să includă: asigurarea supravegherii permanente a deținuților, precum și prevenirea părăsirii neautorizate de către deținuți a teritoriului penitenciarului în funcție de regimul detenției”.

43. Latura obiectivă a infracțiunii în cauză include următoarele trei semne: 1) fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea de îndeplinire necorespunzătoare sau în inacțiunea de neîndeplinire a obligațiilor de serviciu; 2) urmările prejudiciabile, și anume - daunele în proporții mari cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; 3) legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

44. Un semn, obligatoriu al laturii obiective la care acuzatorul face referire constă în fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea de îndeplinire necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu, adică nesupravegherea condamnaților în mod prevăzut de obligațiile de serviciu a lui Gusacinschi Alexandru Tudor.

Un element obligatoriu al laturii obiective constă în survenirea daunelor în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, care potrivit legislației penale în vigoare se califică în norma art.126 Cod Penal RM.

45. Deși, acuzatorul de stat, în rechizitoriu, indică că inculpatul Gusacinschi Alexandru Tudor a cauzat daune în proporții mari intereselor publice, în cazul dat, se constată lipsa legăturii cauzale dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile. Or, **un factor** care a contribuit la evadarea condamnaților Lungu Mihail, Chilari Radu și Deleu Nicolai a fost exercitarea insuficientă a activității Penitenciarului nr.10 – Goian.

46. În acest sens, urmează de luat în considerație faptul cum a activat colaboratorii penitenciarului în ziua evadării condamnaților, precum și condițiile de facto, condițiile de securitate, condițiile de supraveghere a condamnaților în penitenciarul nr.10

– Goian, reflectată în raportul efectuat în legătură cu vadarea celor 3 condamnați.

47. Penitenciarul nr.10 – Goian este penitenciar unde se dețin pentru executarea pedepselor condamnații minori și potrivit art.253 alin. (1) Cod de Executare “Regimul de deținere în penitenciarul pentru minori corespunde regimului stabilit pentru penitenciarul de tip semiînchis, cu excepțiile prevăzute de prezenta secțiune”.

48. Conform pct.187 al Statutului executării pedepsei de către condamnați „În penitenciarele pentru minori, condamnații sînt deținuți sub pază și supraveghere permanentă.”

49. În cazul respectiv, se constată că din partea efectivului Penitenciarului nr.10 – Goian a avut loc o supraveghere nepermanentă, insuficientă a condamnaților, fapt dovedit prin cercetarea de serviciu din partea Departamentul Instituțiilor Penitenciare, or, în cadrul investigații cu privire la evadarea condamnaților, s-a stabilit că „în ziua de 22 mai 2015, șeful serviciului detenție al Penitenciarului nr. 10 - Goian Nicolae Eni a organizat zi onomastica în timpul programat orei de sport, de la ora 15.00 până la 17.00, care este prevăzută în fiecare zi de vineri. La serbare au fost invitați mai mulți colegi de serviciu: Liuba Jignea, Eugeniu Caraman, Oleg Bănărescu, Serghei Munteanu, Alexandru Gînsari, Sergiu Pleșca, Anatolie Plamadeala, Ghenadie Moraru, Alexandr Crudu, Ana Zaharcenco, Natalia Cooari, Lidia Bruma, Ruslan Popa, Ion Marancean, Nicolae Savin, Serghei Statii, Nadejda Valacu, Liuba Moșu, Dumitru Popa, Marina Sava, Gheorghe Taraman, Alexandru Sevastian, Alexandru Salcuțan, Andrei Palamari, Veaceslav Vasilița, Vitalie Temciuc, Eugenia Roman, Mihail Dima. Aceasta a avut loc în poiana de pe teritoriul aferent al penitenciarului cu întrebunțarea băuturilor alcoolice”.

50. Tot în cadrul desfășurării cercetării de serviciu, în timpul audierii condamnaților Deleu Nicolae, Chilari Radu și Lungu Mihail, aceștia au relatat că în ziua de 22 mai 2015 le era cunoscut faptul despre lipsa majorității colaboratorilor de pe teritoriul penitenciarului și implicarea lor în activități în afara instituției, iar aceste circumstanțe au constituit un imbold suplimentar în realizarea intenției de evadare.

51. În baza celor constatate în cadrul cercetării de serviciu de către conducerea Departamentului Instituțiilor Penitenciare, se dovedește cu certitudine că în ziua de 22 mai 2015 din partea colaboratorilor Penitenciarului nr.10 – Goian care dețineau atât funcția de conducere, cât și de executare, nu și-au onorat obligațiile de serviciu în vederea supravegherii permanente a condamnaților Lungu Mihail, Chilari Radu și Deleu Nicolai, ceea ce a soldat cu evadarea acestora. Tot conform cercetării de serviciu, s-a stabilit că nu numai ofițerul de serviciu Gusacinschi Alexandru Tudor se face vinovat de evadarea condamnaților, ci și alți colaboratori, în privința cărora nu s-a examinat materialele în temeiul art.274 CPP RM.

52. **Alt factor principal** care a contribuit la evadarea condamnaților Lungu Mihail, Chilari Radu și Deleu Nicolai a servit modul de escaladare a edificiilor de pază Penitenciarului nr.10 – Goian. În acest sens, instanța de apel remarcă că într-un penitenciar, sistemul și condițiile de întreținere și supraveghere a deținuților trebuie să corespundă standardelor necesare pentru deținerea persoanelor care urmează să execute pedeapsă stabilită prin hotărîrea judecătorească irevocabilă, astfel încît activitatea serviciului de pază și supraveghere, prin organizarea sistemului intensiv de exercitare a acesteia, să fie compus prin reutilizarea obiectivelor păzite cu mijloace tehnico-genistice moderne, ce vor asigura intervenția operativă a personalului cu deplasarea la locul comiterii încălcării regimului de detenție și a altor delictes și reținerea infractorilor care au violat perimetrul zonei interzise, astfel curmînd orice tentativă de evadare și alte evenimente negative.

53. Instanța de apel reține condițiile de întreținere și asigurare detenției condamnaților, care în speță, se are în vedere modul de escaladare de cei 3 deținuți, anume a gardului din perimetrul exterior a penitenciarului, starea lui de fapt care nu corespunde normelor de securitate în vederea curmării evadării condamnaților după caz din locurile de detenție, or, conform declarațiile martorilor Gulpi Iulian Andrei și Morari Fiodor, audiați în cadrul ședinței de judecată, se confirmă cu certitudine că gardul peste care au escaladat deținuții era în stare gravă și nu corespunde standardelor și normelor de securitate.

54. În acest context se reține cercetarea de serviciu efectuat de conducerea Departamentului Instituțiilor Penitenciare, care au constatat că „peste aproximativ 5 minute, cei trei deținuți au început să alerge prin zona interzisă a penitenciarului și au ajuns într-un loc unde în zidul exterior erau bătute niște cuie, după care l-au escaladat și au evadat de pe teritoriu.”

55. Tot în acest sens, se reține înregistrarea video anexată la cauză penală ca mijloc probatoriu, efectuat de serviciul de pază din cadrul Penitenciarului nr-10 – Goian prin intermediul camerelor video instalate în perimetrul penitenciarului. În acest sens, se ia în considerație procesul-verbal de examinare din 30.10.2015, secvența video nr. 10 Goian@IP08_20150522, în care se observă cum la min.01.15, cei trei condamnați ajung lîngă o bară din metal care era agățată de peretele zidului din piatră, cu ajutorul căreia, au escaladat zidul de piatră.

Faptul dat, demonstrează că condamnații au ales din timp locul pe unde va avea loc evadarea și demonstrează că prin escaladarea zidului din piatră, aceasta nu au avut un impediment pentru realizare scopului de părăsire a teritoriul penitenciarului, or, în penitenciar nu ar trebuie să existe careva obiecte pe peretele care înconjoară perimetrul de deținere a condamnaților. Mai mult ca atât, acuzatorul de stat, în procesul-verbal de examinare din 30.10.2015, nu a menționat timpul cît a durat escaladarea gardului penitenciarului, fapt care în opinia instanței de apel joacă un rol important avînd în vedere că apărarea pretinde la un timp de 17 secunde pentru părăsirea teritoriului, ceea ce face în cazul respectiv de menționat că condițiile de întreținere condamnaților în perimetrul penitenciarului sunt incorecte și demonstrează starea necorespunzătoare a suprafeței gardului și lipsa oricărei îngrădiri deasupra gardului.

56. În procesul-verbal de examinare din 30.10.2015, se indică că din secvența video nr. 10 Goia@IP64_20150522, se observă cum colaboratorul penitenciarului Maria Benea, responsabilă de monitorizarea situației în penitenciar cu ajutorul mijloacelor tehnice, a observat pe monitoarele de serviciu cum cei trei condamnați alergau, și cum au escaladat peretele zidului din piatră, la sec. 50, se observă cum ultima alarmată anunță prin telefon spre evadare, iar ulterior prin stația radio. Conform secvența video nr. 10 Goia@IP09_20150522, se observă cum doi dintre condamnați au ieșit din zona de supraveghere a colaboratorului Gusacinschi și analizează peretele zidului de piatră, după apariția celui de-al treilea condamnat, la min. 07:15, se observă cum condamnatul în maiou alb, începe a alerga primul în direcția opusă porții pe unde au intrat, iar cei doi condamnați îl urmează, la min. 07:42, cei trei condamnați au ieșit din vizorul camerei de supraveghere.

57. Referitor la secvența nr. 10 Goia@IP10_20150522, potrivit căruia la min. 64:00, se observă cum Gusacinschi primește un apel telefonic, aleargă spre o construcție, după care, aleargă spre poarta albastră care separă zona interzisă de teritoriul penitenciarului, instanța de apel reține că, deși, inculpatul Gusacinschi Alexandru Tudor care escortînd acei trei condamnați pentru efectuarea lucrului de salubritate, nu a dus o supraveghere nemijlocită lîngă deținuții, nu demontează că deținuții au fost lăsați fără supraveghere așa cum se pretinde de către acuzatorul de stat în rechizitoriu, or, inculpatul conform atribuțiile acestuia, a întreprins toate măsurile prevăzute în fișa postului ofițerului de serviciu. Împreuna cu ajutorul ofițerului de serviciu Lilian Gulpe a întreprins măsuri de căutare și reținere a deținuților evadați. Imediat s-au deplasat la locul evadării și anume în direcția centrului de instruire al DIP, unde cu ajutorul practic

acordat de către personalul din centrul instructiv a întreprins măsuri în scopul găsirii deținuților evadați.

58. Colegiul Penal mai menționează că o supraveghere insuficientă din partea întregului colectiv al Penitenciarului nr.10 – Goian, se poate menționa chiar fiind ca o acțiune de iresponsabilitate, constă în faptul că penitenciarul fiind dotat cu turnuri, paza în acestea lipsea. Faptul dat a fost confirmat atât prin declarațiile inculpatului Gusacinschi Alexandru Tudor care a susținut că paza de la turn lipsea, precum și prin declarațiile martorului Gulpi Iulian Andrei, care a declarat în cadrul instanței de fond că pe teritoriul penitenciarului sunt 4 turnuri, deoarece este un penitenciar de tip semiînchis, aceste turnuri nu sunt cu pază, pe ele fiind asamblate numai camere video.

59. Astfel, instanța de apel constată cu certitudine, că în sarcina lui Gusacinschi Alexandru Tudor fiind puse în sarcină și executare obligații care nu corespund funcției sale și fișei postului, acesta escortând trei condamnați în afara zonei locative a penitenciarului, a fost obligat de fapt să supravegheze deținuții de unul singur, ceea ce a dus la escaladarea și evadarea acestora.

60. La acest capitol, instanța de apel mai ține cont de faptul că, Penitenciarul nr.10 – Goian fiind penitenciar de tip semiînchis pentru minori, ofițerul de serviciu a fost impus prin lege să nu poartă careva mijloace speciale în vederea cumării în caz de evadare a condamnaților. Aici, urmează de reiterat art.36 al Legii nr.1036 din 17.12.1996 cu privire la sistemul penitenciar, potrivit căruia „Se interzice aplicarea mijloacelor speciale împotriva femeilor cu semne evidente de graviditate, a persoanelor cu semne vădite de invaliditate și a minorilor, când vârsta lor este cunoscută sau evidentă, cu excepția cazurilor în care persoane din categoriile respective săvârșesc atacuri în grup, inclusiv armate, sau opun rezistență armată.”

61. Infracțiunea, specificată la art.329 CP RM, este o infracțiune materială, care se consideră consumată din momentul survenirii daunelor în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

62. Conform art.52 Cod penal, „se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă”.

63. Potrivit art.113 alin.(1) Cod penal „Se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală”.

64. Conform art.325 alin.(1) Cod de procedură penală, “ Judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu”.

65. În baza acestor norme, Colegiul Penal constată că în acțiunile lui Gusacinschi Alexandru Tudor lipsește latura obiectivă a componentei de infracțiune prevăzută de art.329 alin.(1) Cod penal. Elementul material al neglijenței în serviciu se realizează prin inacțiunea de neîndeplinire sau acțiunea de îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu soldate cu daune în proporții mari intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice. Codul penal prevede o unică noțiune de proporții mari prevăzută la alin.(1) art.126 CP RM, care nu a fost reflectată sub prisma legii de procuror în ordonanță de punere sub învinuire și rechizitoriu.

Astfel, instanța de apel conchide că atât în ordonanța de punere sub învinuire din 30.11.2015, cât și în rechizitoriu, acuzatorul de stat nu a reflectat elementul material al neglijenței în serviciu sub prisma legii, fapt ce impune implicarea în soluția instanței de fond, or, în cazul în care neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu nu implică producerea unor urmări prin prisma art.126 CP RM, norma art.329 CP RM, este inaplicabil. În astfel de cazuri, reieșind din prevederea de la lit.f) art.57 al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, o manifestare de conduită de acest gen poate fi considerată abatere disciplinară.

66. Colegiul penal consideră că, urmărirea penală a fost înfăptuită superficial, învinuirea este abstractă, neconcretă și bazată doar pe presupuneri, nu cum prevede art. 281 Cod de procedură penală. În speță rechizitoriul se limitează la o expunere succesivă a probelor, anume a depozițiilor martorilor și documentelor anexate, fără a se indica care anume probe dovedesc elementele din latura obiectivă infracțiunii, anume modalitatea concretă de comitere a infracțiunii incriminate inculpatului.

Din aceste cerințe reiese că imputarea semnelor calificative respectiv în cazul dat „daune în proporții mari intereselor publice”, organul de urmărire penală trebuia să stabilească care sunt acele „daune în proporții mari intereselor publice” și să-l descrie în conținutul ordonanței, ca învinuitul să aibă posibilitate de a cunoaște și de a se apăra împotriva învinuirii aduse prin prezentarea, după caz, a probelor apărării.

Din conținutul ordonanței de punere sub învinuire, din conținutul rechizitoriului, se vede că acuzatorul de stat nu explică în detalii în ce constă acele „daune în proporții mari intereselor publice” care ar fi comis inculpatul.

67. În speță, la adoptarea deciziei de achitare a inculpatului Gusacinschi Alexandru Tudor pe motiv că fapta incriminată de acuzatorul de stat nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 329 alin.(1) Cod Penal RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău ține cont și se conduce de practica Curții Supreme de Justiție la adoptarea deciziilor pe marginea cauzelor penale de învinuire în temeiul art.329 Cod Penal, unde Curtea a statuat că lipsa elementului material obligatoriu al infracțiunii de neglijență în serviciu prin prisma art.126 Cod Penal RM, duce ca rezultat la inaplicabilitatea normei art.329 CP RM.

În cazul respectiv, urmează de ținut cont de cauzele: Bodrug Theodor Nicolae învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 alin.(1) CP RM (f.d.178-184), Rusu Andrei Ion învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 alin.(1) CP RM (f.d.185-191), Grinceșen Ecaterina Ilie învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 alin.(1) CP RM (f.d.192-199), Rotaru Igor Gheorghe învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 alin.(2) lit.a) CP RM (f.d.197-204).

68. În conformitate cu prevederile art.389 alin.(1) CPP, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, fapt care în speța dată nu și-a găsit confirmarea.

69. Potrivit alin. (1) al art. 101 CPP care prevede că, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere a instanța de judecată este valabil sesizată și respectiv, este în drept să judece cauza cu aplicarea unei soluții, inclusiv de condamnare, cu condiția ca ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul să cuprindă, printre altele, informații despre fapta incriminată persoanei în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, adică, formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinovăției, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei.

Astfel, rigurozitatea dispozițiilor legale privind obiectul judecății impune ca fapta dedusă judecății să fie descrisă clar și precis în rechizitoriu, adică învinuirea să fie clară, concretă și previzibilă.

70. Această concluzie se coroborează cu prevederile stipulate în art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului, precum și cu jurisprudența CEDO.

Art. 6 din Convenție și practica instanței europene, creează un adevărat model universal de proces ecnitaou în jurul noțiunii de punere sub învinuire a persoanei și judecarea cauzei în limitele învinuirii formulate de procuror. Norma respectivă garantează temeinicia acuzației în materie penală, adică notificarea oficială, ce emană de la autoritatea competentă a învinuirii de a fi comis o infracțiune, îndreptate împotriva unei persoane. Ea degajă principiul potrivit căruia acuzatul nu poate contribui la propria sa incriminare, adică contestațiile privind ilegalitatea actelor procedurale emise în cadrul procesului penal nu pot fi interpretate și aplicate în sprijinul învinuirii.

Jurisprudența Curții Europene evidențiază concluzia, că încălcările de lege comise în cadrul procesului de judecată nu trebuie reparate în detrimentul inculpatului. Respectiv statul este cel care trebuie să-și asume erorile admise de Parchet sau de o instanță de judecată și aceste erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză (cauza Ștefan vs. România, hotărârea din 06.04.2010).

71. Astfel, instanța apel constată faptul că probele, examinate în cadrul ședinței de judecată instanței de fond, nu dovedesc săvârșirea de către inculpat a infracțiunii incriminate, ceea ce a fost demonstrat cert în procesul examinării acestui caz în ședința de judecată în cadrul examinării în ordine de apel.

72. În consecință, instanța de apel mai remarcă că sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care în rezultatul cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii a fost confirmată prin probe cercetate în instanța de judecată. Concluziile privind vinovăția inculpatului nu pot fi întemeiate pe presupuneri, acestea urmând să se bazeze pe probe exacte, în urma verificării tuturor versiunilor înaintate de inculpat, iar divergențele apărute au fost apreciate corespunzător de către instanță și lichidate (art.8 alin.(3) și art.389 din CPP), or, toate îndoielile care nu sunt posibile de a le lichida, se interpretează în favoarea inculpatului.

73. Potrivit art.385 alin.(1) CPP, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează un șir de chestiuni printre care, cele prevăzute de pct.1-3), iar potrivit alin.4 art. 101 CPP, instanța pune la baza hotărârii sale numai acele probe la cercetarea cărora au avut acces toate părțile în egală măsură.

Având în vedere că vinovăția inculpatului nu a fost confirmată prin probe pertinente, iar sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, dubiile în probarea învinuirii urmând a fi interpretate în favoarea inculpatului, instanța constată că în urma unei minuțioase examinări judecătorești privind învinuirea inculpatului Gusacinschi Alexandru Tudor certitudine s-a constatat că infracțiunea din speță nu întrunește elementele constitutive a componenții infracțiunii prevăzute de art. 329 alin.(1) Cod Penal RM, și ca urmare în privința inculpatului Gusacinschi Alexandru Tudor urmează a fi pronunțată o decizie de achitare.

74. Din considerentele expuse, Colegiul Penal ajunge la concluzia că apelul înaintat de către inculpatul Gusacinschi Alexandru Tudor este fondat, sentința judecătorești Militare din 14 aprilie 2016 urmează a fi casată și pronunțată o hotărâre nouă, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, în privința inculpatului Gusacinschi Alexandru Tudor.

75. În baza celor menționate și conducându-se de prevederile art. art.415 alin (1)

pct.2) și art.417-419 CPP RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

DECIDE:

Admite apelul declarat de către inculpatul Gusacinschi Alexandru Tudor împotriva sentinței judecătorești Militare din 14 aprilie 2016.

Casează sentința judecătorești Militare din 14 aprilie 2016 privind acuzarea lui Gusacinschi Alexandru Tudor conform art. 329 alin. (1) Cod Penal RM și pronunță o hotărâre nouă, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, după cum urmează:

Se achită Gusacinschi Alexandru Tudor, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin.(1) Cod Penal RM, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive a componenții infracțiunii prevăzute de art. 329 alin.(1) Cod Penal RM.

Se revocă măsura preventivă – obligația de a nu părăsi țară aplicată în privința lui Gusacinschi Alexandru Tudor.

Decizia este executorie, însă cu drept de atac cu recurs în Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 30 zile, de la pronunțarea deciziei motivate.

Pronunțarea deciziei motivate are loc la data de 15 iulie 2015, ora 14.00.

Președintele ședinței: _____ Dina Rotarciuc

Judecător: _____ Borislav Babenco

Judecător: _____ Sergiu Furdui